

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Problemy współczesnych migracji		brak	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Socjologii Życia Codziennego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Praca socjalna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Magdalena Brzezińska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		2 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych: 30 godzin	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Samodzielne opanowanie treści literatury obowiązkowej: 15 godzin.	
Liczba godzin		Przygotowanie do pracy kontrolnej: 15 godzin.	
Wykład: 30 godz.		Razem = 60 godzin (2 ECTS)	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Test pisemny: pytania otwarte, zamknięte, test wyboru.	
		Wykład prowadzony jest w taki sposób, że zaliczenie jest możliwe na podstawie notatek z wykładu oraz znajomości lektury obowiązkowej, wskazanej na zajęciach.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	Pisemne lub ustne zaliczenie z oceną	Elementy dyskusji podczas wykładu	
		Wiedza	
S1P_W03	+		
		Umiejętności	
S1P_U02	+		
S1P_U03	+		
S1P_U08	+	+	
		Kompetencje	
S1P_K01	+	+	
S1P_K05	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne****B. Wymagania wstępne**

Rozumienie pojęć: społeczeństwo, kultura, etniczność, migracje. Umiejętność pracy z literaturą naukową.

Cele kształcenia

Nabycie wiedzy o problemach współczesnych migracji z punktu widzenia podejść teoretycznych i metodologicznych socjologii, pedagogiki i pracy socjalnej oraz rozwijanie umiejętności krytycznej analizy złożonego zjawiska społecznego.

Treści programowe

Mobilność w epoce globalizacji: Backway, czyli „tylną drogą” – nielegalne migracje do Europy oczyma Afrykanów (Gambia, Nepal).
Globalizacja a życia wyobrażone: W cieniu europejskiej twierdzy. Europa jako kluczowy składnik społecznej wyobraźni (Gwinea Bissau).
Globalizacja, neoliberalizm, rozwój, migracja (świat).
Czy migracje powodują rozwój w krajach pochodzenia (świat)?
Czy rozwój powoduje zmniejszenie skali migracji?
Ekonomiczne teorie migracji. Czemu niektórzy jadą, a inni zostają (Meksyk)?
Centrum i peryferie. Podejście historyczno-strukturalne i teoria systemu światowego.
Międzynarodowe migracje od XVII do początku XX w: niewolnictwo, industrializacja, kolonializm.
Systemy i sieci migracyjne: w stronę podejścia interdyscyplinarnego. Biznes nielegalnej migracji. Uchodźcy.
Teoria transnarodowa. Rodzina transnarodowa – Karaiby.
Ile Europy widać w telefonie? Obraz emigracji a paradoksalny status migrantów zarobkowych
Płeć a migracje. Azja: feminizacja migracji. Afr., Zach.: Do Europy przez plażę.
Wioska – miasto – Europa: trajektoria nowoczesności. Ideologia rozwoju, idea nowoczesności a migracje
Uchodźcy. Rola państwa w migracjach.

Wykaz literatury

- Appadurai Arjun 1993 The Heart of Whiteness, „Callaloo”, Vol. 16, No. 4, On ‘Post-Colonial Discourse’: A Special Issue (Autumn, 1993), s. 796–807.
- Appadurai Arjun 2005 Nowoczesność bez granic: kulturowe wymiary globalizacji, tłum. Z. Pucek, Kraków: Universitas.
- Appiah Kwame Anthony 1991 Is the Post- in Postmodernism the Post- in Postcolonial?, „Critical Inquiry”, Vol. 17, No. 2 (Winter, 1991), s. 336–357.
- Bielenin-Lenczowska, Karolina. 2015. Spaghetti z ajwarem. Translokalna codzienność muzułmanów w Macedonii i we Włoszech, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Boski, Paweł. 2010. Psychologia migracji i akulturacji w społeczeństwie wielokulturowym, w: Halina Grzymała-Moszczyńska, Anna Kwiatkowska i Joanna Roszak (red.), Drogi i rozdroża. Migracje w UE po 1 maja 2004 roku, Kraków: Nomos, s. 107-132.
- Brinkbäumer, Klaus. 2009. Afrykańska odyseja, Wołowiec.
- Brzezińska Magdalena. 2017. W cieniu europejskiej twierdzy. Obraz Zachodu wśród Afrykanów w Gwinei Bissau, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Castles, Stephen i Mark J Miller. 2011. Migracje we współczesnym świecie, przekł. A. Gasior-Niemiec. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, rozdział 11 „Nowe mniejszości etniczne a społeczeństwo”, ss. 300-336.
- Clifford, James. 2004. Praktyki przestrzenne: badania terenowe, podróże i praktyki dyscyplinujące w antropologii, [w:] Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, red. E. Nowicka, M. Kempny, PWN, Warszawa, s. 139-179.
- Gable, Eric. 2009. Conclusion: Guinea-Bissau Yesterday... and Tomorrow, „African Studies Review”, Vol. 52, No. 2, s.165–179.
- Gable, Eric. 2006. The Funeral and Modernity in Manjaco, „Cultural Anthropology”, vol. 21, No. 3, s. 385–415.
- Grabowska-Lusińska, Izabela i Marek Okólski. 2009. Emigracja ostatnia? Warszawa: Scholar.
- Grzymała-Kazłowska, Aleksandra. 2007. „Wizerunki innego a praktyki dyskursywne”, w: tejsze: Konstruowanie ‘innego’. Wizerunki imigrantów w Polsce, Warszawa: Wydawnictwo UW, s. 11-30.
- Hannerz Ulf 2004 Skreolizowany świat, tłum. J. Giebułtowski [w:] M. Kempny, E. Nowicka (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 284–298.
- Hepburn Sharon 2002 Touristic Forms of Life in Nepal, „Annals of Tourism Research”, Vol. 29, No. 3, s. 611–630.
- Lesińska, Magdalena i in. (red.) 2014. Dekada członkostwa Polski w UE. Społeczne skutki emigracji Polaków po 2004 roku, Warszawa: Wydawnictwo UW.
- Łodziński, Sławomir i Maciej Zabek. 2009. Ucieczka, przemieszczenie się czy podróż. Uchodźcy w Polsce w perspektywie antropologicznej, w: Dorota Rancew-Sikora (red.) Podróż i miejsce w perspektywie antropologicznej, Gdańsk: Wydawnictwo UG, s. 171-186.
- Mahler Sarah J., Patricia R. Pessar. 2003. Transnational Migration: Bringing Gender in, „International Migration Review”, Vol. 37, No. 3, Transnational Migration: International Perspectives (Fall, 2003), s. 812–846.
- Małek, Agnieszka. 2011. „Płeć kulturowa w socjologicznych studiach migracyjnych”, w: tejsze, Migrantki-opiekunki. Doświadczenie migracyjne Polek pracujących w Rzymie, Kraków: Wydawnictwo UJ, s. 37-60.
- Morley, David. 2011. Przestrzeń domu. Media, mobilność i tożsamość, przekł. J. Mach, Warszawa: NCK, s. 48-74 (rozdz. 2: „Heimat, nowoczesność i tułaczka”) oraz s. 171-192 (rozdz. 7: „Media, mobilność i migracja”).
- Mucha, Janusz. 2006. Socjologia procesu asymilacji. John Rex i Michael Banton” w Stosunki etniczne we współczesnej myśli socjologicznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 209-250
- Niedźwiedzki, Dariusz. 2010. Migracje i tożsamość. Od teorii do analizy przypadku, Kraków: Nomos.
- Okólski, Marek. 2001. Współczesne europejskie migracje międzynarodowe a dynamika procesów integracyjnych, Studia Socjologiczne nr 1(160): 33-

54.

Patzer, Helena. 2015. Long-distance Care. The Practice of Sustaining Transnational Ties by Filipino Immigrants in Boston, rozprawa doktorska, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa.

Pawlak, Mikołaj i Mirosław Bieniecki (red.) 2009. Laboratoria integracji. Lekcja z doświadczeń brytyjskich, belgijskich, katalońskich i portugalskich. Gliwice: XW CHEPRESS-SITPChem.

Praszałowicz, Dorota. 2010. Polacy w Berlinie: strumienie migracyjne i społeczności imigracyjne, Kraków: Księgarnia Akademicka.

Sassen, Saskia. 2007. Globalizacja. Esej o nowej mobilności ludzi i pieniędzy, przekł. J. Tegnerowicz, Kraków: Wydawnictwo UJ, s. 105-126 (rozdz. 6: „O wcielaniu kobiet Trzeciego Świata w szeregi najemnej siły roboczej za pośrednictwem imigracji i dekolonizacji”).

Vertovec, Steven. 2012. Transnarodowość, przekł. I. Kołbon, Kraków: Wydawnictwo UJ.

Zabek, Maciej i Sławomir Łodziński. 2008. Uchodźcy w Polsce. Próba spojrzenia antropologicznego. Warszawa: ASPRA-JR.

Zabek, Maciej. 2007. Biali i Czarni. Postawy Polaków wobec Afryki i Afrykanów, Warszawa: Wydawnictwo DiG.

Zasoby internetowe:

Publikacje, biuletyn i wydarzenia Ośrodka Badań Migracyjnych UW: <http://www.migracje.uw.edu.pl/>

Publikacje i wydarzenia Programu Polityki Imigracyjnej ISP: www.isp.org.pl

Strony International Organization for Migrants (IOM), Polska: www.iom.pl

Strony europejskiej agencji ds. granic FRONTEX: www.frontex.europa.eu

Strony Agencji ONZ ds. Rozwoju: <http://hdr.undp.org>

Kierunkowe efekty uczenia się

S1P_W03
S1P_U02
S1P_U03
S1P_U08
S1P_K01
S1P_K05

Wiedza

S1P_W03, Zna i rozumie w zaawansowany sposób relacje między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.

Umiejętności

S1P_U02, Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.
S1P_U03, Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych.
S1P_U08, Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.

Kompetencje społeczne (postawy)

S1P_K01, Jest gotów do uczenia się przez całe życie.
S1P_K05, Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych uwzględniających stosowne aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne

Kontakt

magdalena.brzezinska@ug.edu.pl